

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15CoP/71/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623203372
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7623203372.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a členov senátu JUDr. Ingrid Kalinákovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K. A., nar. XX.X.XXXX a Z. A., nar. XX.X.XXXX, deti rodičov: matky S. A., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom G. Č.. XXX, K., právne zastúpenej JUDr. a otca Š. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Š. Č.. XX, A., právne zastúpeného JUDr. Ivanou Orosovou, advokátkou, Slovenská č.77/42, Gelnica, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 14P/8/2023-22 zo dňa 29.6.2023, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie, s výnimkou limitácie neodkladného opatrenia, ktoré odvolací súd v tejto časti mení tak, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania, vedeného Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp.zn. 14P/29/2023.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie na základe návrhu otca zo dňa 19.6.2023 napadnutým uznesením rozhodol o dočasnej úprave práv a povinností k maloletým deťom tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým:

„ Súd zveruje maloletého K. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletého Z. A., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej osobnej starostlivosti ich otca I. A., nar. XX.XX.XXXX.

Matka S. A., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého K. A., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa, a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc od vykonateľnosti tohto uznesenia.

Matka S. A., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého Z. A., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa, a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám otca počnúc od vykonateľnosti tohto uznesenia.

Toto neodkladné opatrenie sa nariaďuje na dobu 60 dní odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia, a v prípade podania návrhu vo veci samej zo strany otca na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k ich maloletým deťom až do právoplatného skončenia takéhoto konania vo veci samej.

II. Otec je povinný v lehote 60 dní odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia podať návrh vo veci samej, a to návrh na zmenu úpravy práv a povinností rodičov k mal. K. A., nar. XX.XX.XXXX a Z. A., nar. XX.XX.XXXX, o ktorej tunajší súd naposledy rozhodol rozsudkom sp. zn.: 3P/43/2018-59 zo dňa 16.04.2018.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. „

2. Súd za aplikácie príslušných ustanovení § 324 a nasl. zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) v spojení s § 2 a § 360 ods.1,2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP), za danej situácie, preukázanej správou kolízneho opatrovníka, potvrdením zdravotného stavu matky maloletých detí zdravotníckym zariadením, konštatoval dôvodnosť podaného návrhu a

naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov, odôvodňujúci zásah súdu formou neodkladného opatrenia s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí. Nariadeným neodkladným opatrením zároveň súd nariadil matke platiť výživné v nevyhnutnej miere, ktoré má slúžiť dočasne len na zabezpečenie tých najnevyhnutnejších potrieb detí a otcovi uložil povinnosť podať v lehote 60 dní odo dňa vykonateľnosti tohto uznesenia návrh vo veci samej na zmenu úpravy práv a povinností rodičov vo vzťahu k ich maloletým deťom.

3. Proti rozhodnutiu okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletých detí. Uviedla, že býva so synmi v obecnom dvojizbovom byte, ktorý platí. Deti chodili do škôl v A., sú evidované u detskej psychologičky v H.. K odvolaniu pripojila lekárske potvrdenie o tom, že sa o deti riadne stará, o čom informovala aj kolíznu opatrovníčku. Uviedla, že mladšieho syna videla doposiaľ len dvakrát a staršieho ani raz s tým, že otec maloletých detí nedvíha telefón, neodpisuje na správy a tají jej informácie o spoločných maloletých deťoch. Tvrdí, že otec maloletých detí si nevie udržať prácu a preto si vybavil opatrovateľský príspevok na mladšieho syna, aby nemusel pracovať. Chce, aby deti boli s ňou ako doteraz, školy ma pre nich dohodnuté v K., aby nemuseli dochádzať.

4. Kolízna opatrovníčka k aktuálnej situácii v rodine uviedla, že matka maloletých detí odišla z nemocnice po hospitalizácii na základe podpísania „reverzu“ a v súčasnosti býva sama v dvojizbovom byte. Stabilizovanie, resp. zlepšenie zdravotného stavu nateraz lekárskou správou nepreukázala. Nepracuje, z posledného zamestnania zakrátko odišla pre nehody. Otec maloletých detí býva s deťmi v byte, kde majú vytvorené dobré podmienky. Maloletým deťom zariadzuje potrebné v rámci svojich možností a schopností aj za pomoci matky, ktorá lepšie zvláda napríklad školský informačný systém EduPage. Deti sú vedené u špeciálnej pedagogičky, mladšie kvôli autizmu a staršie kvôli prejavom agresivity s poukazom na nedávny incident v škole. Kolízna opatrovníčka realizuje s rodinou pohovory, vedie oboch rodičov k spolupráci pri starostlivosti o deti. Považuje za vhodné ponechanie detí dočasne u otca kým nedôjde k posúdeniu zdravotného stavu matky, resp. k jej vyliečeniu.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 2 ods. 1 a § 3 ods.5 písm. c/ CMP, preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolaniu matky nateraz nie je možné vyhovieť.

6. V danom prípade vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti bolo rozhodnuté naposledy právoplatným rozhodnutím súdu o rozvode manželstva rodičov a o úprave rodičovských práv a povinností v konaní pod sp.zn. 3P/43/2018 zo dňa 16.4.2018, ktorým boli obe maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky s úpravou výšky výživného povinnému otcovi a stretávania sa. Aktuálne je vedené konanie o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pod sp.zn. 14P/29/2023, iniciované otcom maloletých detí.

7. Odvolací súd po preskúmaní predloženého spisu, vrátane vyjadrení otca a matky maloletých detí a najmä kolízneho opatrovníka, dospel k záveru že odvolaniu matky maloletých detí nie je možné za daných okolností vyhovieť. Preukázané okolnosti, týkajúce sa zdravotného stavu matky maloletých detí, ktoré prirodzene prevzal do starostlivosti po jej hospitalizácii otec maloletých detí, osvedčili, ako správne uzavrel súd prvej inštancie, nevyhnutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov v navrhovanom rozsahu a tieto nateraz pretrvávajú i v priebehu odvolacieho konania. Je preto správny záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého došlo k splneniu zákonných podmienok pre aplikáciu inštitútu neodkladného opatrenia v danom prípade v prospech záujmu maloletých detí, ktoré sa ocitli na čas bez možnosti starostlivosti rodiča, ktorému boli zverené. U otca maloletých detí nebolo doposiaľ preukázané, že by nebol schopný potrebnú adekvátnu starostlivosť maloletým deťom poskytnúť a túto aktuálne poskytuje v primeranom rozsahu, podľa vyjadrenia kolíznej opatrovníčky, i za pomoci matky.

8. Odvolací súd vo vzťahu k odvolacím námietkam matky maloletých detí už len zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je dočasne upraviť pomery účastníkov, či už pred začatím konania alebo v priebehu konania. Môže byť nariadený len vtedy, resp. dovtedy, kým nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci. Zásadne sa ním neprejudikuje právo účastníkov a tretích osôb. Zároveň stráca svoje opodstatnenie akonáhle súd rozhodne o poskytnutí ohrozenému alebo porušenému právu definitívnej ochrany. Musí byť pritom daná aspoň naliehavá potreba predbežnej úpravy a nárok musí byť osvedčený. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter.

9. Zároveň odvolací súd poukazuje na to, že súčasťou ďalšieho dokazovania, vykonávaného v konaní vo veci samej o zmenu úpravu práv a povinností rodičov k spoločným maloletým deťom, s dôrazom najmä na zdravotnú spôsobilosť matky a schopnosť oboch rodičov sa osobne starať o maloleté deti, bude aj posúdenie obmedzovania výkonu rodičovských práv matky vo vzťahu k maloletým deťom zo strany otca, čo bude mať vplyv na úpravu práv a povinností v záujme maloletých detí so zachovaním rovnocenného vplyvu oboch rodičov na ich výchovu a výživu (§ 30 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine).

10. Záverom odvolací súd vo vzťahu k oboj rodičom zdôrazňuje potrebu komunikácie v záujme ich spoločných maloletých detí, ktorá má smerovať k dohode o výkone práv a povinností v záujme zabezpečenia potrebnej starostlivosti, výchovy a výživy spoločných maloletých detí s prihliadnutím na možnosti a schopnosti každého z rodičov. Z tohto dôvodu, aj vzhľadom na skutočnosti, ktoré boli v tomto konaní osvedčené, by obaja rodičia mali v záujme svojich maloletých detí spolupracovať a byť plne súčinní s kolíznym opatrovníkom, špeciálnou pedagogičkou v rámci odbornej pomoci pre maloleté deti a tiež v prípade matky aj vo vzťahu k vlastnému zdraviu riadne podstupovať určenú liečbu.

11. Odvolací súd za daného stavu, z vyššie uvedených dôvodov, za zdôraznenia podstatných skutočností, považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu za vecne správne. Zmenou napadnutého rozhodnutia v časti limitácie platnosti nariadeného neodkladného opatrenia, odvolací súd reflektoval na v priebehu odvolacieho konania podaný návrh otca maloletých detí na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom (§ 388 CSP). Konanie o tomto návrhu je podľa výsledkov lustrácie v registri súdnych konaní vedené Okresným súdom Spišská Nová Ves pod sp.zn. 14P/29/2023.

12. Odvolací súd rozhodol tiež, keďže došlo k zmene napadnutého rozhodnutia, o trovách celého konania v zmysle ustanovení § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).